

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń
(część strefy przemysłowej)

Autor opracowania:
Marcin Piernikowski

Poznań, październik 2018 r. /styczeń 2020 r.*

*uwzględnia zmiany wynikające z opinii i uzgodnień

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cele i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	7
4. Wartości kulturowe.....	10
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	10
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	11
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	15
1. Cele projektu planu miejscowego.....	15
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	15
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	16
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	16
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	17
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	18
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	21
1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza	21
2. Emitowanie hałasu.....	23
3. Oddziaływanie na krajobraz	25
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	25
5. Oddziaływanie na warunki gruntowo-wodne.....	28
6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną.....	31
7. Oddziaływanie na faunę.....	32
8. Oddziaływanie na zasoby naturalne	32
9. Oddziaływanie na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.....	33
10. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	33
11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	34
12. Oddziaływanie na ludzi.....	34
13. Oddziaływanie transgraniczne.....	35
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	35
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	37
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	38

Załącznik nr 1. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba, że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. W tym miejscu należy podkreślić, że odstępienie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której częścią jest prognoza oddziaływania na środowisko, w przypadku planu miejscowego może dotyczyć wyłącznie projektu planu stanowiącego niewielką modyfikację przyjętego już planu.

Następnie organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cel i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu*

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, ze zm.);

² Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

*informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar projektu planu wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu zmiany planu oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej), 2018 r.-2020 r.;

- 2) Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - strefa przemysłowa w rejonie drogi krajowej nr 24 w miejscowości Gorzyń, styczeń/wrzesień 2016 r.;
- 3) Mapa zasadnicza w skali 1: 1000;
- 4) Mapa glebowo-rolnicza dla obrębu Gorzyń w skali 1 : 5000;
- 5) Mapa hydrograficzna, arkusz Międzychód N-33-128-B, w skali 1 : 50000;
- 6) Mapa sozologiczna, arkusz Międzychód N-33-128-B, w skali 1 : 50000;
- 7) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, arkusz 429 – Międzychód (N-33-128-B), w skali 1 : 50000;
- 8) Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500000;
- 9) Mppz gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) (Uchwała Nr XXXIII/316/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 22 listopada 2016 r.);
- 10) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód”, 2010 r., ze zmianami.

Wnioski formułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) Karwacka G., Kijowska J., A. Kijowski, S. Żynda, 2002, „Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-128-B Międzychód”, Poznań;
- 2) Mojski J. E., 1977, „Objaśnienia do mapy geologicznej Polski arkusz Świebodzin w skali 1 : 200000, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa;
- 3) „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017”, PIG, 2018, Poznań;
- 4) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”, WIOŚ, kwiecień 2018, Poznań;
- 5) „Stan środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017”, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2018, Poznań;
- 6) Ziętkowiak Z., 2003, „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-128-B Międzychód”, Poznań.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzony został projekt zmiany planu zajmuje powierzchnię 10,2 ha i położony jest w centralnej części gminy Międzychód, w granicach wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24. Swoim zasięgiem obejmuje większość działki ewidencyjnej nr 24/6 oraz fragmenty działek nr 24/7, 24/11 i 24/12. Od północy graniczy bezpośrednio z drogą krajową nr 24, a z pozostałych stron z terenami otwartymi w postaci pól uprawnych.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód” oznacza analizowany obszar w południowej części jako teren zabudowy techniczno-produkcyjnej, a w części północnej jako tereny rolne, łąki i pastwiska.

Studium wskazuje również przebieg magistralnych sieci infrastruktury technicznej wraz z ich strefami ochronnymi tj. dwa rurociągi naftowe oraz napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne (J. Kondracki, 2001), badany teren położony jest w mezoregionie – Pojezierze Poznańskie (315.51), należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5).

Natomiast zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej (B. Krygowski, 1961) przedmiotowy obszar należy do subregionu Pagórki Międzyrzecko – Pniewskie (VIII₁), będącego częścią regionu Wysoczyzna Poznańska (VIII).

1.3 Położenie w ponadlokalnym oraz lokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Ważnym elementem w krajobrazie gminy Międzychód jest dolina rzeki Warty, która dzieli ją na dwie różne krajobrazowo części. Obszar lewobrzeżny, w obrębie którego zlokalizowany jest przedmiot niniejszych analiz, stanowi wysoczyzna (wzgórza moreny czołowej) urozmaicona rynnami polodowcowymi, często wypełnionymi wodą z towarzyszącymi terenami podmokłymi. W tej części gminy znajduje się najwyższe wzniesienie – Królewska Góra koło Gorzycka (116 m npm) oraz dolina rzeki Kamionki wyróżniająca się szczególnymi walorami przyrodniczymi.

Omawiany teren położony jest w granicach struktur tworzących projektowany krajowy system obszarów chronionych. Dzięki położeniu nad Wartą, stanowiącą korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym, gmina wchodzi w skład krajowej sieci ekologicznej ECONET – PL. Przedmiot analiz znajduje się na obszarze węzłowym o randze międzynarodowej – obszar międzyrzecki (5M).

Ponadto o dużej wartości przyrodniczej gminy świadczą liczne formy ochrony przyrody ustanowione w jej granicach. Występują tu: park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz obszary Natura 2000.

Analizowany teren położony jest jedynie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar objęty opracowaniem stanowią w całości tereny niezagospodarowane i niezainwestowane, użytkowane rolniczo.

Wzdłuż północnej granicy zmiany planu, równolegle do drogi krajowej, przebiegają dwa podziemne rurociągi naftowe (ropociąg „Przyjaźń”) wraz z dwoma kablami światłowodowymi. Ponadto we wschodniej części południkowo zlokalizowany jest fragment napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba i geomorfologia terenu

Pagórki Międzyrzecko – Pniewskie, w obrębie których położony jest analizowany teren stanowią obszar wysoczyzny. Są to głównie morena dennej płaska i pagórkowata. Wysokości bezwzględne powierzchni morenowej dennej oscylują w granicach 70 – 100 m n.p.m.

Obszar opracowania jest płaski i delikatnie opada ze wschodu na zachód od rzędnej 76,5 m n.p.m do 71,3 m n.p.m. Brak na nim większych skarp i zagłębień terenu.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Rozpatrywany teren, objęty planem miejscowym znajduje się w zasięgu monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą kenozoiku.

W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleksy skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz pokrywające je osady czwartorzędowe. Łączna miąższość osadów trzeciorzędowych reprezentowanych głównie przez żwiry i iły poznańskie,

waha się w granicach 8 – 200 m. Ich powierzchnia jest bardzo urozmaicona, poprzecinana licznymi głębokimi rynnami erozyjnymi.

Utwory czwartorzędowe, według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski arkusz Międzychód, na całym obszarze opracowania reprezentowane są przez wytworzone w neoplejstocenie gliny zwałowe.

3.3. *Surowce naturalne*

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują żadne udokumentowane złoża kopalin.

3.4. *Wody powierzchniowe*

Na przedmiotowym obszarze nie występują żadne wody płynące ani zbiorniki wodne. Przez teren opracowania przechodzi dział wodny III rzędu, przez co obszar objęty planem zlokalizowany jest w dwóch zlewniach – w części zachodniej w zlewni Strugi Dormowskiej, a w części wschodniej w zlewni Kamionki.

Omawiany obszar położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Dormowska Struga (kod PLRW 60001718776) oraz w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kamionki do Obry (kod PLRW60002118779).

3.5. *Wody podziemne*

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z 2016 r., wprowadzono podział na 172 jednolite części wód podziemnych. Według nowego podziału wieś Gorzyń należy do obszaru jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 41.

Ponadto cały teren objęty analizą położony jest w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146 „Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”. Jest to zbiornik porowy o głębokości występowania utworów wodonośnych od 55 m do 150 m. Jego powierzchnia wynosi 863 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 20 tys. m³/dobę.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Międzychód w skali 1 : 50 000, zwierciadło wód gruntowych na analizowanym obszarze występuje głęboko, tzn. poniżej 5 m ppt.

Zasilanie wód podziemnych odbywa się w okresie wiosennym, w czasie roztopów. Później obserwuje się trwałą tendencję do spadku zwierciadła wód podziemnych.

3.6. Warunki glebowe

Z mapy glebowo-rolniczej w skali 1 : 5000 wynika, że teren opracowania jest dość mało zróżnicowany zarówno pod względem typów gleb i kompleksów ich rolniczej przydatności, jak również pod względem klas bonitacyjnych.

W granicach analizowanego obszaru zdecydowanie dominują gleby pseudobielicowe wytworzone z glin, które charakteryzują się znacznym spiaszczeniem i przeważnie wykazują skład mechaniczny piasku gliniastego lekkiego. Miąższość poziomu próchnicznego wynosi 25 cm, a zawartość w nim próchnicy od 1,5 do 1,7 %. Są to gleby kwaśne lub lekko kwaśne, średnio zasobne w fosfor, a ubogie w potas i magnez. W głąb profilu wzrasta odczyn pH. Gleby te zaliczono do kompleksu czwartego i piątego przydatności rolniczej tj. kolejno do kompleksów żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego.

Kompleks żytni dobry, który obejmuje gleby lekko kwaśne i ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, okresowo suche, wymagające systematycznego nawożenia. Wysokość plonów zależy głównie od ilości opadów. Kompleks ten obejmują gleby zaliczone do klasy bonitacyjnej IVa tj. do gleb ornych średniej jakości. Większą część pokrywa kompleks żytni bardzo dobry, do którego zalicza się najlepsze gleby lekkie, które charakteryzują się mniej trwałą strukturą, są głębiej wyługowane z węglanów i uboższe w makroelementy niż gleby kompleksów od 1. do 3. Przy zachowaniu wysokiego stopnia kultury i stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne. Pod względem bonitacyjnym jest to klasa IIb tj. gleby średnio dobre.

3.7. Szata roślinna i fauna

Szata roślinna na analizowanym obszarze jest bardzo uboga i monotonna. Dominującą formację roślinną omawianego terenu stanowią pola uprawne. Pola te są siedliskami odpowiednimi przede wszystkim do produkcji żyta, ziemniaków, łubinu i seradeli. Sporadycznie można uprawiać na nich mniej wymagające odmiany pszenicy.

Uprawą polowym towarzyszy roślinność segetalna, do której należą głównie chwasty m.in. mak polny, chaber bławatek, perz właściwy czy wyka. Stosowanie środków chemicznych i nowych technik upraw powoduje jednak zanikanie zbiorowisk segetalnych.

Ze względu na fakt, że głównym zbiorowiskiem są pola uprawne, świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Potencjalnymi ssakami owadożernymi na tych terenach są jeż oraz kret.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów ani podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych. Potencjalnie mogą tu natomiast występować jeż, objęty ścisłą ochroną gatunkową oraz kret, objęty ochroną częściową.

3.8. *Klimat lokalny*

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948 r.) obszar opracowania położony jest w dzielnicy bydgoskiej (VI). Charakteryzuje się ona: ponad 100 dniami z przymrozkami, średniorocznymi opadami wynoszącymi ok. 550 mm oraz czasem trwania pokrywy śnieżnej od 40 do 60 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi – 1, 5° C, a w lipcu 17, 7° C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi przeciętnie 210 – 215 dni.

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), obszar objęty opracowaniem znajduje się w Regionie Dolnej Warty. Charakteryzuje się on największą na tle innych regionów częstością występowania pogody cieplej z bardzo dużym zachmurzeniem (88 dni), a także najmniejszą frekwencją dni z pogodą ciepłą i słoneczną. Poza tym często pojawiają się tu również dni z pogodą chłodną (średnio 41 dni).

Wg danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Gorzynie, opad średni w latach 1961 – 2000 wynosił 561 mm. Roczny rytm opadów wskazuje istnienie maksimum w lipcu. Natomiast najniższe opady występują w półroczu zimowym (luty). Na analizowanym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego.

Obszar opracowania charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki termiczne, równomierne nasłonecznienie, mała wilgotność powietrza i dobre przewietrzanie.

4. **Wartości kulturowe**

Na badanym terenie nie występują żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków ani zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

5. **Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych**

Cały analizowany teren położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, powołanego Rozporządzeniem Nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 20, poz. 266), zmienionego Rozporządzeniem Nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. Obszar ten pełni funkcję ochronną dla Pszczewskiego Parku Krajobrazowego i czterech rezerwatów przyrody. Ponad połowę

powierzchni obszaru zajmują lasy na słabych siedliskach boru świeżego i boru suchego. Teren ten charakteryzuje duża liczba jezior i urozmaicona rzeźba.

Poza ww. OChK nie ustanowiono tu żadnych innych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *Ustawy o ochronie przyrody*³.

Na większości obszaru objętego zmianą planu występują grunty rolne stanowiące użytki rolne klas IIIb o powierzchni 6,64 ha, które podlegają ochronie na mocy art. 7 ust. 2 pkt 1 *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴.

Żadne obiekt nie podlegają natomiast ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Międzychód, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2017 r., przedstawia tabela nr 1.

Jak wynika z poniższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2017 r.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	C ₆ H ₆	CO	As	Pb	Cd	Ni	O ₃
A	A	C	C	C	A	A	A	A	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”, WIOŚ, 2018, Poznań.

Jak wynika z powyższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

³ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018, poz. 142, ze zm.)

⁴ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2018, poz. 142, ze zm.)

⁵ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187, ze zm.)

Odnotowano natomiast przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM10 i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, co spowodowało zaliczenie strefy do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 dotyczyły wyłącznie stężeń 24-godzinnych. Nie były przekraczane stężenia średnie dla roku. Należy podkreślić, że w okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM10 w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu PM10 (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można zatem przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach i na terenach do nich przyległych.

Ponadto w 2017 r., w przypadku celu długoterminowego, stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ozonu w odniesieniu do najwyższej wartości stężenia 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym. Odnosząc otrzymane wyniki do celu długoterminowego dla ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego wyznaczono na rok 2020.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Międzychód, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu zaliczono do klasy A, co oznacza, że nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu tych substancji. Natomiast ocenianą dla ozonu, ze względu na przekroczony poziom celu długoterminowego strefę zakwalifikowano dodatkowo do klasy D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP). W przypadku ozonu program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu przygotowuje się dla tych stref, dla których jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Wyniki powyższe nie powinny być jednak utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Obecnie na stan powietrza atmosferycznego na badanym terenie wpływać może sąsiedztwo dużych obszarowo powierzchni biologicznie czynnych w postaci pól uprawnych oraz drogi krajowej nr 24.

6.2. *Zagrożenie klimatu akustycznego*

Na analizowanym obszarze ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne drogi o bardzo dużym natężeniu ruchu oraz zakłady przemysłowe, które mogłyby wpłynąć na pogorszenie komfortu akustycznego w środowisku.

Północną granicę opracowania stanowi natomiast fragment drogi krajowej nr 24. Jak wynika z generalnego pomiaru ruchu na drogach krajowych, wykonanego w 2015 r. przez GDDKiA, średni dobowy ruch w punkcie pomiarowym na drodze krajowej nr 24, na odcinku Gorzyń – Przytoczna, wynosił 6288 pojazdów silnikowych ogółem, w tym 3273 tj. 52% samochodów osobowych, 2942 tj. 47% samochodów ciężarowych oraz 36 tj. 0,5% autobusów.

W 2010 r. natężenie ruchu na tym samym odcinku drogi krajowej kształtowało się na poziomie 8092 pojazdów na dobę, z czego 4831 tj. 60% stanowiły samochody osobowych, 3136 tj. 39% samochody ciężarowe, a 64 tj. 0,8% autobusy.

Podsumowując, należy stwierdzić, że natężenie ruchu na drodze krajowej nr 24 na odcinku stanowiącym północną granicę analizowanego projektu planu, w porównaniu do innych dróg krajowych było niewielkie, jedne z mniejszych na drogach krajowych w Wielkopolsce. Ponadto, jak wynika z powyższych pomiarów, przez ostatnie 5 lat natężenie ruchu spadło aż o 1804 pojazdy silnikowe, czyli o 22%.

Dodatkowo, tuż za zachodnią granicę planu przebiega linia kolejowa nr 373, łącząca stację Międzychód ze stacją Zbąszyń, która mogłaby stanowić potencjalne źródło hałasu komunikacyjnego. Jednak w 1987 r. na całej linii zawieszono kursowanie pociągów pasażerskich, a w 1992 r. również pociągów towarowych. Obecnie ww. linia kolejowa jest nieprzejezdna.

6.3. *Zanieczyszczenie środowiska wodnego*

Dla oceny jakości wód powierzchniowych, wykorzystano informacje określające stan jednolitych części wód (JCWP), zawarte w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. Według powyższego opracowania, JCWP Dormowska Struga jest naturalną częścią wód, o dobrym stanie ekologicznym i chemicznym, niezagrażoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych dla niej wyznaczonych. Natomiast JCWP Warta od Kamionki do Obry jest silnie zmienioną częścią wód, o złym stanie ekologicznym i chemicznym, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych dla niej wyznaczonych.

Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem⁶ Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r., JCWP Warta od Kamionki do Obry została zaliczona do jednolitych części wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.

W 2016 r. badania jakości wód podziemnych prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego. Zakres badań obejmował takie wskaźniki jak: odczyn, temperatura, przewodność, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, amoniak, azotyny, azotany, ołów, żelazo, mangan, chlorki, fosforany, itp. JCWPd nr 41, w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Międzychodzie, sklasyfikowane w końcowej klasie jakości jako wody III klasy.

Biorąc pod uwagę, mapę stanu jednolitych części wód podziemnych wg podziału na 172 obszarów, JCWPd nr 41 charakteryzowała się dobrym stanem chemicznym, jak również dobrym stanem ilościowym. Jednocześnie nie została zakwalifikowana do jednolitej części wód podziemnych zagrożonej nieosiągnięciem dobrego stanu.

Ponadto, jak wynika z dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146, ze względu na dobrą izolacyjność podłoża oraz bardzo małą podatność wód podziemnych na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu, dla ww. GZWP nie wyznaczono, w tym rejonie, żadnych obszarów ochronnych.

Analizowany obszar nie posiada obecnie możliwości podłączenia do kanalizacji sanitarnej, co w przypadku zabudowy zwiększa ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.

6.4. Pola elektromagnetyczne

Jedynym emitorem promieniowania elektromagnetycznego na omawianym terenie oraz w jego najbliższym otoczeniu jest przebiegająca południkowo przez wschodni fragment obszaru objętego zmianą planu napowietrzana linia elektroenergetyczna 110 kV.

⁶ Rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. ws określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r. poz. 1638)

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia analizowanego dokumentu jest poszerzenie strefy przemysłowej zlokalizowanej we wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24 oraz umożliwienie obsługi komunikacyjnej całej strefy przemysłowej poprzez skrzyżowanie drogi krajowej z nowo wytyczoną drogą publiczną.

Projekt planu ma zatem ustalić przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania i zabudowy terenów, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych oraz infrastrukturalnych analizowanego fragmentu gminy, a także ustalić przebieg nowej drogi publicznej i lokalizację skrzyżowania z drogą krajową.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna wskazana w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) jest dość monotonna.

Jedynym terenem przeznaczonym pod zabudowę jest teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej (P/U), zajmujący 5,2 ha. Jest to obszar obecnie niezainwestowany i niezabudowany, zajęty przez pola uprawne. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenu P/U ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy do 60% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% działki budowlanej, wysokość budynków i wiat nie większą niż 15 m i 2 kondygnacje, a dla budowli, urządzeń lub instalacji przemysłowych do 25 m.

Ponadto w projekcie planu wyznaczono 3 tereny rolnicze (R) oraz jeden teren zieleni urządzonej (ZP). Na terenach R ustalono zagospodarowanie i użytkowanie rolnicze, zakazując jednocześnie lokalizacji budynków. Ponadto dopuszczono zalesienie gruntów rolnych oraz lokalizację budowli rolniczych. Natomiast na terenie ZP ustalono lokalizację skweru lub zieleńca oraz powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 80% terenu.

Ponadto, w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej, całej strefy przemysłowej wytyczono nową drogę publiczną klasy lokalnej posiadającą skrzyżowanie z drogą krajową nr 24.

Ze względu na przebieg magistralnych i przesyłowych sieci infrastruktury, projekt planu zawiera liczne ograniczenia dla planowanej zabudowy i zagospodarowania terenów.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy lub jego zmianę dopiero po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu zachowuje, zapisaną w zmianie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód” podstawową funkcję analizowanego obszaru tj. zabudowę techniczno-produkcyjną, z możliwością lokalizacji zabudowy usługowej i zieleni towarzyszącej, z dopuszczeniem zachowania dotychczasowego użytkowania oraz tereny rolne, łąki i pastwiska.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że analizowany projekt planu nie musi być powiązany i zgodny z celami i zakazami, które zostały ustalone w *Rozporządzeniu nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*. Wynika to z prawomocnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu⁷, który stwierdza nieważność ww. rozporządzenia i określa, że zaskarżone rozporządzenie nie może być wykonane. Wynika to ze stwierdzenia naruszenia art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tzn. zaniechania przez organ wydający akt prawa miejscowego uzgodnienia aktu z organami do tego upoważnionymi (w tym przypadku właściwymi radami gmin). Reasumując należy stwierdzić, że na podstawie art. 153 ww. ustawy przedmiotowy obszar chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, jednakże ze względu na zaniechanie uzgodnienia z radami gmin Rozporządzenia Wojewody Wielkopolskiego nie obowiązują na nim żadne zakazy.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Brak nowego planu miejscowego dla analizowanego obszaru spowoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy.

⁷ IV S.A./Po 1279/11 – Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 kwietnia 2012 r.

Obowiązujący na przedmiotowym terenie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) (Uchwała Nr XXXIII/316/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 22 listopada 2016 r.) przeznacza zdecydowaną większość analizowanego obszaru pod teren rolniczy (R). Takie przeznaczenie wynika z braku uzyskania w 2016 r. zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Stwierdza się, że była to decyzja nieracjonalna, gdyż sama lokalizacja terenu wnioskowanego do zmiany przeznaczenia gruntu rolnego jest argumentem przemawiającym za jego odrolnieniem. Bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 nie jest dogodnym miejscem do prowadzenia gospodarki rolnej. Ponadto, zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu miejscowego, wnioskowane grunty klasy IIIb otoczone zostaną przez zabudowę techniczno-produkcyjno-usługową, która może stanowić zagrożenie dla prowadzonych upraw polowych.

Przy założeniu zachowania dotychczasowego rolniczego użytkowania omawianego obszaru, spodziewać się można utrzymania agrocenozy pól uprawnych, charakteryzującej się obniżoną różnorodnością biologiczną, mniejszymi zdolnościami samoregulacji i regeneracji, a także niższą odpornością na choroby i działanie szkodników.

Spodziewać się można również pewnego zagrożenia zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych nawozami i środkami ochrony roślin. Wartość środowiska przyrodniczego terenów rolniczych zależy w znacznym stopniu od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin. Gospodarka rolna stanowi zagrożenie dla jakości wód i gleb, a tym samym dla roślin, zwierząt i ludzi. Skutkiem użycia nawozów mineralnych, organicznych, chemicznych środków ochrony roślin w nieodpowiednich terminach lub w nadmiarze może być skażenie wód gruntowych azotanami lub środkami chemicznymi, zakwaszenie gleb, a także degradacja gleb w wyniku erozji.

Jednak bardziej prawdopodobne, w przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego, jest to, że pozostawienie całego terenu jako użytku rolnego, który ze względu na otoczenie i wielkość nie będzie wykorzystywany rolniczo, doprowadzi do zarastania tego obszaru zbiorowiskami roślinności ruderalnej, nie stanowiącej w tym rejonie wartości dla środowiska przyrodniczego, jak również dla systemu ekologicznego.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Podczas wizji w terenie oraz po analizie archiwalnych dokumentów planistycznych, środowiskowych i przyrodniczych, stwierdzić można, że jednym z problemów ochrony

środowiska istotnym, z punktu widzenia projektu planu miejscowego może być hałas komunikacyjny związany z ruchem samochodowym na drodze krajowej nr 24, który jednak obecnie w analizowanym obszarze, nie powoduje uciążliwości dla ludzi, gdyż obszar ten jest wolny od zabudowy, użytkowany rolniczo, zatem nie można mówić o przekroczeniach dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Kolejnym potencjalnym problemem ochrony środowiska w analizowanym przypadku jest napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV, będąca emitorem pól elektromagnetycznych.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej), zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie zmiany planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków przemysłowych i bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe;
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach, realizowany w projekcie zmiany planu poprzez nakaz stosowania w celach grzewczych lub technologicznych paliw charakteryzujących się jak najniższymi wskaźnikami emisji substancji, w tym: paliw gazowych, paliw płynnych, energii elektrycznej, odnawialnych źródeł energii lub kotłów na paliwo stałe stosujące technologię zapewniającą minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia dokument rządowy, jakim jest „II Polityka Ekologiczna Państwa”. Respektuje ona zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa mówi, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej), wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody, jakość wód, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej: nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji korzystania z indywidualnych ujęć wody, nakaz odprowadzania ścieków przemysłowych i bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, obowiązek wstępnego oczyszczenia ścieków przemysłowych, przed wprowadzeniem ich do kanalizacji sanitarnej, do stopnia odpowiadającego wymogom określonym w przepisach odrębnych oraz nakaz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z terenu P/U i KD-L, z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie;
- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające nakaz stosowania w celach grzewczych lub technologicznych paliw charakteryzujących się jak najniższymi wskaźnikami emisji substancji, w tym: paliw gazowych, paliw płynnych, energii elektrycznej, odnawialnych źródeł energii lub kotłów na paliwo stałe stosujące technologię zapewniającą minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów;
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów, minimalne powierzchnie biologicznie czynne działek budowlanych oraz wyznaczenie odrębnych terenów rolniczych (R) i terenu zieleni urządzonej (ZP).

Innym dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁸ jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio – dobry stan ekologiczny w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobry potencjał ekologiczny w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu.

W przypadku ocenianego projektu zmiany planu, należy odnieść się przede wszystkim do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd nr 41), ponieważ nie występują tu, ani w najbliższej okolicy żadne ciekły i zbiorniki wód powierzchniowych. Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Projekt planu dopuszcza wprowadzić lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz tymczasowe odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, co mogłoby przyczynić się do pogorszenia jakości wód podziemnych, a tym samym do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Jednak docelowo plan nakazuje odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, a odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Ponadto na terenie P/U poziom wodonośny oddzielony jest od powierzchni warstwami glin czwartorzędowych o znacznej miąższości, co powinno chronić go właściwie w sposób naturalny

⁸ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

przed infiltracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu do warstwy wodonośnej. Biorąc powyższe pod uwagę, planowany rodzaj inwestycji nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne.

Na podstawie powyższego stwierdza się, że realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany planu, nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza

Na skutek zainwestowania zmieniają się zasadniczo warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe. Położenie analizowanego obszaru w otoczeniu obszarów otwartych, niezabudowanych i przewaga wiatrów zachodnich, sprzyjać powinny dobremu przewietrzaniu terenu i rozpraszaniu ewentualnych emitowanych zanieczyszczeń. Należy też podkreślić, że obszar opracowania położony jest poza korytarzami ekologicznymi, dolinami rzek, itp., które służą, poza wszelkimi innymi funkcjami, odpowiedniemu nawietrzaniu i przewietrzaniu danego regionu.

Wprowadzenie możliwości lokalizacji obiektów produkcyjnych znacząco wpłynie na wzrost dotychczasowej emisji gazów i pyłów na omawianym obszarze i w jego otoczeniu. Przewiduje się, że emisja, której źródłem będą instalacje zlokalizowane na poszczególnych działkach budowlanych terenu obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej (P/U), nie będzie osiągała wielkości mogących spowodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń na terenach sąsiednich. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które mogą być źródłami emisji, informacji o przewidywanym składzie jakościowym i ilościowym emitowanych substancji, a także podstawowych parametrów emitora, uniemożliwia jednak szczegółowe określenie oddziaływania nowych źródeł emisji zlokalizowanych na terenie obiektów produkcyjnych na jakość powietrza atmosferycznego na obecnym etapie projektowania. Informacje takie zostaną określone w szczegółowych opracowaniach, które są podstawą do wydania stosownych pozwoleń na eksploatację poszczególnych instalacji (na podstawie obowiązujących przepisów).

Projekt planu wyznacza jedną nową drogę publiczną (KD-L), która, przede wszystkim ze względu na planowany ruch samochodów ciężarowych, stanie się nowym liniowym emitorem

zanieczyszczeń do powietrza. Jednak, biorąc to pod uwagę linie rozgraniczające drogi KD-L zostały zaplanowane w szerokości około 17 m, co powinno stanowić właściwe zabezpieczenie przed wydostaniem się ponadnormatywnych stężeń substancji szkodliwych poza teren drogi lokalnej.

Zwiększenie lokalnego natężenia ruchu samochodowego na istniejącej drodze krajowej nr 24 związane będzie natomiast z dojazdem do nowej drogi lokalnej (KD-L), obsługującej obiekty produkcyjno-usługowe na terenie P/U. Emisja zanieczyszczeń z rosnącej liczby poruszających się pojazdów będzie jednak rekompensowana zmniejszającymi się z roku na rok jednostkowymi wskaźnikami emisji z poszczególnych typów pojazdów.

Czasowy wzrost emisji związany będzie także z realizacją inwestycji budowlanych, polegających na budowie obiektów produkcyjnych i usługowych (teren P/U) oraz nowej drogi (teren KD-L). Zanieczyszczenia gazowe, związane z pracą silników maszyn budowlanych oraz zanieczyszczenia pyłowe, powstające w wyniku przemieszczania dużych ilości mas ziemnych i stosowania różnego rodzaju materiałów budowlanych, będą miały charakter punktowy i ograniczony czasowo. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka, ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będzie czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu.

Nowymi punktowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy produkcyjnej i usługowej. Zapisy projektu planu, w celu ograniczenia negatywnego wpływu lokalizacji nowej zabudowy, nakazują na całym analizowanym obszarze stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza. Poprzez przepisy odrębne należy rozumieć przede wszystkim zakazy wymienione w *uchwale Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P, przyjętym uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 lipca 2017 r., w szczególności dotyczące*

stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń.

Dodatkowo poszczególne zapisy planu wpłyną na ograniczenie negatywnych skutków zagospodarowania analizowanego terenu na klimat lokalny i jakość powietrza atmosferycznego. Służyć temu powinno wprowadzenie nakazu zachowania odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych, ograniczenie powierzchni zabudowy, obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w wyniku wprowadzenia zabudowy produkcyjno-usługowej na terenie P/U, użytkowanym dotychczas rolniczo, wyeliminowana zostanie emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, powstających na skutek przeprowadzania zabiegów agrotechnicznych oraz innych prac, prowadzonych szczególnie intensywnie w okresie wegetacji roślin.

2. Emitowanie hałasu

Na obszar objęty projektem planu wpływ będą miały zarówno istniejące, jak i planowane źródła hałasu. Będą to źródła hałasu komunikacyjnego samochodowego oraz hałasu przemysłowego, zlokalizowane w granicach planu.

Za szczególnie pozytywne rozwiązanie problemu z zachowaniem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, biorąc pod uwagę sąsiedztwo drogi krajowej nr 24, należy uznać przeznaczenie obszaru, wzdłuż tej drogi pod teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej (P/U), tereny rolnicze (R) oraz teren zieleni urządzonej (ZP), dla których przepisy odrębne nie ustalają standardów akustycznych w środowisku.

Realizacja ustaleń zmiany planu uniemożliwi mieszanie funkcji produkcyjno-usługowej, dla której nie definiuje się wymagań akustycznych w środowisku, z funkcją mieszkaniową lub usługową, objętą ochroną akustyczną. W tym celu na terenie P/U ustalono zakaz lokalizacji: żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali i domów opieki społecznej, czyli funkcji wymagających zapewnienia standardów akustycznych w środowisku.

Przepisy art. 114 ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w *Rozporządzeniu Ministra*

*Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁹. W projekcie planu miejscowego nie wyznaczono żadnego terenu o zdefiniowanym komforcie akustycznym.

Większość analizowanego obszaru przeznaczona została w projekcie planu na funkcję produkcyjno-usługową (P/U). Powstanie nowych obiektów produkcyjnych lub usługowych może wiązać się z lokalizacją nowych źródeł hałasu. Wśród uciążliwych akustycznie obiektów produkcyjno-usługowych znaleźć się mogą zarówno duże zakłady przemysłowe, jak i drobne zakłady rzemieślnicze. Głównymi źródłami hałasu będą znajdujące się w nich: instalacje wentylacyjne, sprężarkownie, chłodnie, czerpnie, wyrzutnie, maszyny do obróbki metali i drewna, maszyny budowlane oraz transport zakładowy. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które będą źródłem emisji, uniemożliwia określenie dokładnego poziomu hałasu emitowanego przez nowe źródła emisji zlokalizowane na terenie P/U, na którym zapisy planu dopuszczają lokalizację obiektów produkcyjnych lub usługowych. Należy tu jednak podkreślić, że zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy *art. 141 i 144 ustawy*, działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, przez organy ochrony środowiska wydawana jest decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Dodatkowo poprawę klimatu akustycznego w środowisku w otoczeniu zakładów produkcyjno-usługowych uzyskać można poprzez zastosowanie tłumików, ekranów i obudów akustycznych, zwiększenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych budynków produkcyjnych oraz zwiększenie chłonności akustycznej ścian wewnątrz tych budynków, wymianę hałaśliwych urządzeń na cichsze, zmianę lokalizacji głównych źródeł hałasu, czy zmianę ruchu komunikacyjnego na terenie zakładu.

Źródłami potencjalnego hałasu na obszarze zmiany planu będą również szlaki komunikacyjne. Jednak jak już wspomniano wcześniej, istniejąca droga krajowa nr 24 będzie przebiegać wyłącznie wzdłuż terenów rolniczych (R) oraz terenu zieleni urządzonej (ZP) z zakazem zabudowy, niewymagających komfortu akustycznego, natomiast droga KD-L,

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

prować będzie ruch wyłącznie do terenu P/U i będzie to ruch lokalny, niewpływający w sposób znaczący na pogorszenie klimatu akustycznego.

Komfort akustyczny na terenie P/U ulegnie pogorszeniu przede wszystkim w fazie realizacji zabudowy oraz dróg i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Źródłem hałasu będą głównie roboty budowlane prowadzone przy użyciu ciężkich maszyn napędzanych silnikami spalinowymi, których eksploatacja wiąże się z emisją hałasu. Sytuacja ta będzie miała jedynie miejsce do czasu realizacji inwestycji i obejmie swym zasięgiem tereny, na których zostanie zlokalizowana. Hałas będzie miał zatem charakter okresowy i przekroczenia dopuszczalnych norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń planu zdecydowanie wpłynie na zmianę fizjonomii większości obszaru opracowania. Na terenie P/U krajobraz z otwartego, rolniczego stanie się tu zamkniętym, całkowicie przekształconym antropogenicznie. Na terenie zajęтым obecnie przez pola uprawne wprowadzona zostanie intensywna zabudowa produkcyjno-usługowa o wysokości do 15 m.

W celu wprowadzenia na planowanym terenie zurbanizowanym P/U pewnego ładu przestrzennego, projekt planu wprowadza następujące zasady:

- nakaz lokalizacji zabudowy zgodnie z liniami zabudowy na rysunku planu;
- zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych lub ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, z wyjątkiem prefabrykowanych słupków ogrodzenia;
- zasady lokalizowania reklam.

Ponadto niekorzystny wpływ na krajobraz ma istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Linie tego typu zaznaczają się w otoczeniu, szczególnie na terenach równinnych, z niską roślinnością. Biorąc to pod uwagę, projekt planu, poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, dopuszcza skablowanie ww. linii elektroenergetycznej.

Krajobraz nie ulegnie natomiast większym zmianą w północnej części opracowania na terenach rolniczych (R) oraz zieleni urządzonej (ZP), na których zakazano lokalizacji budynków.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania większości analizowanego obszaru (tereny P/U i KD-L), realizowana w oparciu o omawiany projekt zmiany planu, będzie miała znaczący wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża obszaru opracowania, gdzie występują obecnie powierzchnie zajęte przez pola uprawne. W celu przekształcenia ich w teren obiektów produkcyjnych lub usługowych wraz z drogami, konieczne będzie podjęcie działań mających na celu poprawę parametrów powierzchni i podłoża. Powierzchnia terenu przeznaczona pod budowę obiektów produkcyjnych i usługowych musi zostać pozbawiona naturalnych obniżen i wyniesień terenu. W profilu glebowym, w wyniku podjęcia inwestycji budowlanych, zostaną umieszczone materiały budowlane oraz elementy konstrukcji budowlanych, które w sposób istotny mogą wpłynąć na zmianę naturalnych właściwości gleby. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie zatem powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.

Równie negatywne skutki jak wspomniana powyżej zabudowa, będzie za sobą niosła realizacja nowej drogi lokalnej KD-L, umożliwiającej obsługę nowych działek inwestycyjnych. Jej budowa będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych znacząco zmieniających właściwości podłoża. Wykonanie tych inwestycji spowoduje powiększenie areału trwale uszczelnionej powierzchni (drogi o nawierzchniach nieprzepuszczalnych), zmiany w jej naturalnym ukształtowaniu (konieczność wyrównania terenu) oraz trwałą utratę właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych.

Biorąc pod uwagę potrzebę pełnego uzbrojenia większości obszaru opracowania, należy stwierdzić, że naruszenie powierzchni ziemi i zmiana właściwości podłoża nastąpi także na skutek prowadzenia robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, przemieszczenia elementów infrastruktury itd. Trwale oddziaływanie na warunki gruntowe będzie niosło za sobą natomiast umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w gruncie materiałów wpływających na jego właściwości. Zjawisko to nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych, głównie ze względu na niewielką skalę działania.

Długoterminową ingerencją w warunki podłoża będzie natomiast lokalizacja zbiorników bezodpływowych na ścieki, dopuszczonych do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej na terenie

P/U. Ich budowa i funkcjonowanie może potencjalnie spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizację stosunków wodnych. Najwłaściwszym rozwiązaniem w tym wypadku byłoby nakazanie w projekcie zmiany planu odprowadzania ścieków przemysłowych i bytowych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi, przekształceniom ulegną także gleby. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. Do największych strat w tym zakresie dojdzie na większości terenu P/U, gdzie występują gleby średnio dobre zaliczone do wysokiej klasy bonitacyjnej IIIb. W związku z realizacją planowanego przeznaczenia i zagospodarowania, gleby te stracą swoje właściwości i zostaną zdegradowane.

Nie przewiduje się natomiast dalszych przekształceń rzeźby, powierzchni ziemi i gleby na terenach wyłączonych w projekcie zmiany planu spod zabudowy tj. na terenach rolniczych (R) i na terenie zieleni urządzonej (ZP). Jednak dalsze użytkowanie rolnicze części analizowanego obszaru stwarzać może zagrożenie zanieczyszczenia gleb nawozami i środkami ochrony roślin. Wartość środowiska przyrodniczego terenów rolniczych zależy w znacznym stopniu od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin. Skutkiem użycia nawozów mineralnych, organicznych, chemicznych środków ochrony roślin w nieodpowiednich terminach lub w nadmiarze może być zakwaszenie gleb, a także degradacja gleb w wyniku erozji. Plan miejscowy nie jest jednak aktem prawa, w którym można ustalić ograniczenia skutecznie zapobiegające ww. zagrożeniom gleb. Aby im zapobiec, podczas prowadzenia działalności rolniczej należy przestrzegać zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zasad określonych w przepisach odrębnych, przede wszystkim w ustawie o nawozach i nawożeniu.

Realizacja ustaleń zmiany planu prowadzić będzie do znaczącego wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenie P/U. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również przede wszystkim z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady niebezpieczne, odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy projektu planu ustalają gromadzenie odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. Oddziaływanie na warunki gruntowo-wodne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych.

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej nie powinna znacząco wpłynąć na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania ani w jego okolicy. Jednakże lokalizacja każdego nowego budynku, jak również roboty w zakresie sieci infrastruktury technicznej, skutkować będą między innymi trwałym uszczelnieniem terenów przeznaczonych bezpośrednio pod budynek oraz ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych. Pośrednio działania te mogą potencjalnie wpłynąć również na zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami wprowadzanymi do gruntu.

Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych.

Sposób zagospodarowania powierzchni omawianego obszaru mógłby mieć wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych, w kontekście położenia w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146. Należy jednak podkreślić, że utwory wodonośne tego zbiornika występują bardzo głęboko, co opisane zostało w rozdziale II.3.6, zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód nie występuje.

Również możliwość zanieczyszczenia pierwszego poziomu wód gruntowych wydaje się w omawianym przypadku mało prawdopodobna, gdyż na terenie P/U występują one na znacznej głębokości poniżej 5 m ppt.

Wraz z realizacją zabudowy produkcyjno-usługowej powstaną nowe źródła ścieków przemysłowych lub bytowych. Projekt planu nakazuje odprowadzanie ww. ścieków docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, jednak biorąc pod uwagę brak dostępności do sieci kanalizacji sanitarnej, jak również możliwości realizacji tej sieci, do czasu jej realizacji, dopuszczono odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Ponadto w projekcie planu nakazano obowiązek wstępnego oczyszczenia ścieków przemysłowych przed wprowadzeniem ich do kanalizacji sanitarnej do stopnia odpowiadającego wymogom określonym w przepisach odrębnych.

Analizując powyższe, należy oczywiście stwierdzić, że najkorzystniejszy dla środowiska sposób odprowadzania ścieków to sieć kanalizacji sanitarnej. Pozostałe sposoby w zależności od

użytkowania, jak również w przypadku szamb, od regularnego ich opróżniania, w różny sposób mogą niekorzystnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na terenie P/U dopuszczono, tymczasowo – do czasu realizacji sieci wodociągowej, korzystanie z indywidualnych ujęć wody. W ten sposób umożliwiono budowę i korzystanie ze studni, które stanowią dość łatwą drogę do przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Jednak jak już wspomniano powyżej, możliwość zanieczyszczenia pierwszego poziomu wód gruntowych wydaje się w omawianym przypadku mało prawdopodobna, gdyż występują one na znacznej głębokości poniżej 5 m ppt, a utwory wodonośne trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 występują bardzo głęboko – od 55 m do 150 m, zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód nie występuje.

Dodatkowo, należy tu zaznaczyć, że biorąc pod uwagę zapewnienie racjonalizacji zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową degradacją dopuszczenie indywidualnych ujęć wody powinno być możliwe tylko i wyłącznie: w przypadku braku sieci wodociągowej do czasu jej realizacji, w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej lub niewystarczających zasobów eksploatacyjnych ujęcia komunalnego, a także w przypadku braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej.

Znaczące powiększenie obszarów zabudowanych powoduje zawsze zmniejszenie zdolności infiltracji gruntów przypowierzchniowych oraz większy odpływ wód opadowych z terenów za pośrednictwem sieci kanalizacji, jeśli taka powstanie. Powoduje to zagrożenie obniżenia się poziomu wód gruntowych, zmniejszenia ich zasobów i nadmiernego przesuszenia gruntu. W celu ograniczenia ww. zjawisk w projekcie planu, na terenie P/U ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów P/U i KD-L do sieci kanalizacji deszczowej, jednak z dopuszczeniem zagospodarowania ich na terenie, a w przypadku terenu KD-L odprowadzania ich do rowów przydrożnych lub drenokolektorów. W tym miejscu należy podkreślić, że szczegółowe zasady postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi na działkach budowlanych, na których usytuowane są budynki ustalone zostały w szczególności w § 8 i § 28 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów dróg w dziale IV rozdział 1 *rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie*, natomiast zasady odprowadzania ww. wód, pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni

szczelnej z części dróg, parkingów zawarte są m.in. w § 17 *rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do urządzeń wodnych.*

Powyższe rozwiązanie uznaje się za prawidłowe z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska, spowodowaną uszczelnieniem terenu, powoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych i lepsze zasilanie istniejących nawet w znacznej odległości cieków.

Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy projektu zmiany planu w zakresie parametrów na terenie P/U. Chodzi tu głównie o nakaz zachowania powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% działki budowlanej. Dodatkowo zgodnie z projektem planu wszystkie nieutwardzone fragmenty terenów zagospodarowane mają być zielenią. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Jak już wspomniano wcześniej, dalsze użytkowanie rolnicze części analizowanego obszaru stwarzać może zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych nawozami i środkami ochrony roślin. Wartość środowiska przyrodniczego terenów rolniczych zależy w znacznym stopniu od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin. Skutkiem użycia nawozów mineralnych, organicznych, chemicznych środków ochrony roślin w nieodpowiednich terminach lub w nadmiarze może być skażenie wód gruntowych azotanami lub środkami chemicznymi oraz eutrofizacja cieków wodnych, w wyniku spływu nadmiaru związków azotu i fosforu z pól uprawnych. Plan miejscowy nie jest jednak aktem prawa, w którym można ustalić ograniczenia skutecznie zapobiegające ww. zagrożeniom wód. Aby im zapobiec, podczas prowadzenia działalności rolniczej należy przestrzegać zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zasad określonych w przepisach odrębnych, przede wszystkim w ustawie o nawozach i nawożeniu. W powyższym celu, rozporządzeniem z dnia 5 czerwca 2018 r. przyjęto „Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”.

Należy stwierdzić, iż ww. rozwiązania w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami przemysłowymi, bytowymi, jak również wodami opadowymi i roztopowymi, dopiero po realizacji sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną

Realizacja znacznej części ustaleń projektu planu wpłynie w sposób niekorzystny na roślinność omawianego obszaru. Na skutek wprowadzania nowego, bardzo intensywnego zainwestowania występująca na omawianym obszarze uboga i mało różnorodna szata roślinna ulegnie silnym przekształceniom, a w dużej części zostanie usunięta. Dewastacji ulegnie roślinność niska, reprezentowana przez siedliska związane z polami uprawnymi, porastające tereny przeznaczone bezpośrednio pod realizację inwestycji na terenie P/U oraz pod realizację drogi KD-L. Powierzchnie, w obrębie których powstaną budynki oraz zlokalizowany zostanie nowy szlak komunikacyjny o utwardzonej i uszczelnionej powierzchni, zostaną trwale pozbawione pokrywy roślinnej.

Niekorzystny wpływ na tutejszą szatę roślinną wystąpi również na etapie realizacji większości inwestycji (budynków, drogi). W trakcie prowadzenia prac budowlanych czasowo i lokalnie zniszczona zostanie również roślinność występująca na terenach sąsiadujących z planowaną zabudową, wykorzystywanych m.in. jako tymczasowe drogi dojazdowe lub miejsce składowania materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że po zakończeniu prac realizacyjnych oddziaływania te ustąpią.

W niewielkim zakresie do rozwoju bioróżnorodność przyczynić się może ustalona w projekcie zmiany planu powierzchnia biologicznie czynna dla terenu P/U na poziomie nie mniejszym niż 20% działki oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów.

Realizacja ww. ustaleń planu spowoduje przekształcenie powierzchni porośniętych roślinami o ograniczonym składzie gatunkowym i określonym okresie wegetacji, w znacznie mniejsze powierzchnie porośnięte za to bardziej trwałymi gatunkami roślin. W kontekście różnorodności biologicznej istotne będzie jednak to, jaka roślinność zostanie wprowadzona na dany teren. Ważne jest, aby charakteryzowała się ona odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń.

Uboga i monotonna roślinność związana z siedliskami pól uprawnych zachowana zostanie natomiast na terenach rolniczych (R). Pozytywnie na różnorodność biologiczną wpłynie też wprowadzenie nowego terenu zieleni urządzonej (ZP) w rejonie nowej drogi publicznej.

Podsumowując, stwierdza się, że ustalenia zmiany planu w znaczący sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez zbiorowiska roślinne. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska związane z polami uprawnymi na terenach P/U i KD-L, mające niewielką wartość przyrodniczą.

7. Oddziaływanie na faunę

Ubytek i zniszczenie znaczącej części potencjalnych siedlisk na skutek wprowadzania budynków na terenie P/U oraz innych urządzeń służących zabudowie produkcyjnej lub usługowej, wpłynie na ograniczenie powierzchni stanowiącej środowisko życia występujących tu gatunków zwierząt. Dodatkowo ogrodzenia, które powstaną wzdłuż granic działek budowlanych stanowić będą dużą barierę przestrzenną dla wielu gatunków zwierząt, przez co nie będą się one mogły swobodnie przemieszczać, zarówno w obrębie omawianych obszarów, jak również z i do obszarów poza planem. Zmniejszenie powierzchni życiowej oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej (szczególnie w przypadku małych zwierząt, których zdolności migracyjne są niewielkie), spowodować może wypieranie gatunków związanych z terenami niezagospodarowanymi oraz stopniowe zastępowanie ich gatunkami przystosowanymi do życia w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie, niekorzystny wpływ na organizmy żywe, w tym na zwierzęta, wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo znacznych terenów otwartych, zakłada się, że zwierzęta z analizowanego obszaru przeniosą się na okoliczne pola i łąki. Inwestycje wynikające z ustaleń planu miejscowego nie powinny zatem spowodować zmniejszenia liczebności większości gatunków zwierząt żyjących na obszarze objętym planem.

Istniejącym zagrożeniem dla ptaków jest napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV, przebiegająca przez wschodnią część opracowania. Mogą zdarzyć się przypadki, że ptaki podczas wędrówek i przelotów nie dostrzegą elementów linii, przede wszystkim przewodów i zginą lub odniosą obrażenia na skutek kolizji z przewodami. Biorąc to pod uwagę, projekt planu dopuszcza skablowanie ww. linii elektroenergetycznej.

Pozytywny wpływ na warunki siedliskowe fauny żyjącej na obszarze objętym planem lub w jego otoczeniu będą z pewnością miały ustalenia dopuszczające zalesienie lub pozostawienie jako rolniczych terenów R.

8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty projektem planu położony jest poza terenami udokumentowanych złóż kopalin, zatem w żaden sposób nie będzie na nie oddziaływał.

W najbliższym sąsiedztwie obszaru opracowania nie występują również większe kompleksy leśne.

Sposób zagospodarowania powierzchni omawianego obszaru mógłby mieć natomiast wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych, w kontekście położenia w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146. Należy jednak podkreślić, że utwory wodonośne tego zbiornika występują bardzo głęboko, co opisane zostało w rozdziale II.3.6, zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód lub wpływu na ich stan ilościowy nie występuje.

9. Oddziaływanie na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód

Uwzględniając wyjaśnienia zawarte w rozdziale III.3. dotyczące Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód nie stwierdza się, aby istniały przesłanki dla specjalnej ochrony tego obszaru. Należy jednak zauważyć, że obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względów na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

Ustalenia zmiany planu poprzez zmianę przeznaczenia części gruntów rolnych na cele nierolnicze, przyczynią się mogą do całkowitej zmiany krajobrazu na terenie P/U, gdzie krajobraz z otwartego stanie zamkniętym i zurbanizowanym, co w pewnym stopniu wpłynie również na krajobraz w granicach obszaru chronionego. Jak jednak wspomniano powyżej Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód zachował byt prawny, ale z uwagi na brak wydanej nowej uchwały, pozbawiony jest ram prawnych.

10. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt zmiany planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

Dla istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej wyznaczono na rysunku planu strefę ochronną, którą traktować należy w omawianym przypadku również jako strefą oddziaływania tej instalacji. W strefie ochronnej linii elektroenergetycznej WN 110 kV, ustalonej w projekcie planu na 14,5 m od osi linii w każdą stronę, zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Biorąc po uwagę normy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, stwierdzić należy, powołując się na badania wykonywane pod liniami o jeszcze wyższym napięciu, że 2 m nad ziemią, tuż pod linią elektroenergetyczną o napięciu 220 kV, wartość pola

elektrycznego wynosi 5,6 kV (przy normie do 10 kV/m), a pola magnetycznego 40 A/m (przy normie do 60 A/m). Należy zatem stwierdzić, że nie ma przesłanek, aby sądzić, iż w miejscach dostępnych dla ludności na obszarze projektu planu, pole elektromagnetyczne będzie miało ponadnormatywne wartości.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*¹⁰, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane obecnie lub w przyszłości w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Dla ochrony przebiegający wzdłuż drogi krajowej nr 24 strategicznych dalekosiężnych rurociągów naftowych DN 800 i DN 500, w projekcie zmiany planu wyznaczono strefę bezpieczeństwa po 10 m od osi każdego rurociągu. W strefie bezpieczeństwa wprowadzono zakaz lokalizacji jakichkolwiek obiektów budowlanych innych niż sieci infrastruktury technicznej oraz zakaz nasadzeń drzew w odległości mniejszej niż 5 m od osi danego rurociągu.

Również dla istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV w projekcie zmiany planu wyznaczono 14,5-metrową strefę ochronną.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że realizacja ustaleń planu na terenie P/U, a także budowa nowej drogi klasy lokalnej KD-L, skutkować będzie zwiększeniem ilości dóbr materialnych na obszarze opracowania.

12. Oddziaływanie na ludzi

Projekt zmiany planu w sposób odpowiedni reguluje kwestie związane z: ochroną i kształtowaniem jakości powietrza atmosferycznego, gospodarką wodno-ściekową (w przypadku docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej), oraz ochroną przed hałasem. Wprowadzając poszczególne ustalenia (opisane we wcześniejszych

¹⁰ Ustawa z 7 maja 2010r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 2062 ze zm.)

rozdziałach niniejszej prognozy), ogranicza się negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie ludzi pracujących w przyszłości w granicach obszaru objętego planem.

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu będą prace budowlane, związane z realizacją nowych obiektów produkcyjno-usługowych na terenie P/U, a także z realizacją pełnego układu drogowego. Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji powinien zamykać się w granicy działki budowlanej.

W celu ochrony zdrowia i życia ludzi, projekt planu wprowadza ponadto strefę ochronną od istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV, w której zakazuje lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, co chronić będzie miejsca dostępne dla ludności przed ponadnormatywnym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie zmiany planu miejscowego.

13. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Międzychód, realizacja zapisów analizowanego planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań wywoła duże i znaczące zmiany w środowisku. Zapisy projektu są jednak w większości na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego projektem planu, jak i w jego

otoczeniu. Nie przewiduje się zatem, aby rezultaty realizacji planu w sposób szczególnie negatywny wpływały na środowisko.

Rozwiązaniem mających na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko byłoby wprowadzenie nakazu odprowadzania ścieków przemysłowych i bytowych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej, nie dopuszczając tym samym lokalizacji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Jednak ze względu na brak w tym rejonie istniejących kolektorów sanitarnych oraz liczne wyroki sądów administracyjnych wskazujące na niezgodne z obowiązującym prawem wprowadzanie zakazu lokalizacji szamb, przy jednoczesnym braku rozwiązań alternatywnych, dopuszczono, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, możliwość odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku sieci wodociągowej, której brak i z tego względu projekt zmiany planu dopuszcza lokalizację indywidualnych ujęć wody. Należy zatem podkreślić, że priorytetem dla tego fragmentu wsi Gorzyń powinno stać się dążenie do jak najszybszej realizacji kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej.

Ponadto zwraca się uwagę, iż w trakcie realizacji zabudowy należy zadbać o to, aby przed rozpoczęciem prac budowlanych na powierzchni obecnie nieprzekształconej, zdjąć warstwę humusową i wykorzystać ją odpowiednio po zakończeniu robót. Sytuacja ta dotyczyć powinna w szczególności części terenu P/U, gdzie występują gleby wysokiej – IIIb klasy bonitacyjnej.

Jednym z rozwiązań alternatywnych byłoby pozostawienie północno-zachodniej części terenu P/U, ze względu na występowanie IIIb klasy bonitacyjnej gleb, jako gruntów niezabudowanych, użytkowanych rolniczo. Jednak zakłada się, że bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 oraz zaplanowane w obowiązującym planie miejscowym sąsiedztwo funkcji produkcyjno-usługowej nie jest najlepszym miejscem do prowadzenia upraw polowych.

Ponadto wprowadzona w projekcie planu funkcja produkcyjno-usługowa na terenie P/U oraz nowa droga klasy lokalnej KD-L, stanowią rozwiązania alternatywne w stosunku do funkcji ustalonej dla tych terenów w dotychczas obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) z 2016 r., w którym cały obszar objęty projektem planu, miał przeznaczenie wyłącznie rolnicze.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Głównym skutkiem realizacji ustaleń zmiany mpzp gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) będą konkretne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym omawianego obszaru, zwłaszcza w zakresie lokalizacji nowej zabudowy produkcyjno-usługowej i drogi publicznej.

Zapisy projektu zmiany planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednakże w prawidłowym funkcjonowaniu zrealizowanych na terenach objętych planem przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej).

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu zmiany planu, ze względu na brak na obszarze opracowania kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej oraz jednoczesne dopuszczenie zbiorników bezodpływowych na ścieki, szczególnie istotne będzie prowadzenie monitoringu w zakresie jakości wód podziemnych (gruntowych), prowadzone z częstotliwością ustaloną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (proponuje się 1 raz w roku).

Po realizacji ustaleń planu proponuje się także monitoring dotyczący:

- przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (2 razy w roku),
- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (2 razy w roku),
- rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą ponadto bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska¹¹ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

¹¹ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko zmiany mpzp gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej). Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Międzychodu, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:1000.

Obszar objęty projektem zmiany planu miejscowego zlokalizowany jest w centralnej części gminy Międzychód, w granicach wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24. Zajmuje on powierzchnię ponad 10 ha. Omawiany obszar stanowi w całości tereny niezagospodarowane i niezainwestowane, użytkowane rolniczo.

W pierwszej części prognozy scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty oraz ich wzajemne powiązania, w tym: warunki geologiczno-gruntowe, rzeźbę terenu, warunki glebowe, warunki wodne, florę, faunę, klimat lokalny i wartości kulturowe. Analizowany obszar jest płaski i delikatnie opada ze wschodu na zachód od rzędnej 76,5 m n.p.m do 71,3 m n.p.m. Cały obszar opracowania zbudowany jest z glin zwałowych. W jego obrębie nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych. Na obszarze opracowania nie ma żadnych cieków ani zbiorników wodnych. Zwierciadło wód gruntowych występuje głęboko, tzn. poniżej 5 m ppt. Ponadto cały teren objęty analizą położony jest w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146 „Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”. Zdecydowanie dominują gleby pseudo-bielicowe wytworzone z glin, które pod względem bonitacyjnym stanowią klasę IIIb tj. gleby średnio dobre. Dominuje tu roślinność związana z polami uprawnymi. Świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Obszar opracowania charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki

termiczne, równomierne nasłonecznienie, mała wilgotność powietrza i dobre przewietrzanie. Cały teren położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

W tej części prognozy opisano także istniejący stan środowiska pod względem ochrony jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego oraz pól elektromagnetycznych. Na stan powietrza w omawianym rejonie wpływać może sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 oraz duże połacie terenów biologicznie czynnych użytkowanych rolniczo. Ruch komunikacyjny na drodze krajowej nr 24 nie powinien stanowić znaczącego zagrożenia dla klimatu akustycznego w obszarze objętym prognozą. Analizowany obszar nie posiada obecnie możliwości podłączenia do kanalizacji sanitarnej, co w przypadku zabudowy zwiększa ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Jedynym źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest przebiegająca przez centralną część planu napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV.

W drugiej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu. Projekt wyznacza jeden teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej (P/U), 3 tereny rolnicze (R), jeden teren zieleni urządzonej (ZP) oraz nowy teren drogowy (KD-L). Stwierdzono również, że głównym celem jest poszerzenie strefy przemysłowej zlokalizowanej we wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24 oraz umożliwienie obsługi komunikacyjnej całej strefy przemysłowej poprzez skrzyżowanie drogi krajowej z nowo wytyczoną drogą publiczną. Ponadto szczegółowo omówiono zapisy projektu i wskazano na powiązania ich z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód”. Stwierdzono, że projekt planu nie narusza ustaleń studium. Wykazano także brak negatywnych skutków dla środowiska i przestrzeni, jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Na analizowanym fragmencie gminy Międzychód głównymi problemami ochrony środowiska, istotnym z punktu widzenia projektu planu, jest ruch samochodowym na drodze krajowej nr 24, który jednak w chwili obecnej w analizowanym obszarze, nie powoduje uciążliwości dla ludzi, gdyż obszar ten jest użytkowany rolniczo oraz pola elektromagnetyczne związane z napowietrzną linią elektroenergetyczną 110 kV.

Następnie omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu. W tym zakresie przeanalizowano następujące dokumenty: Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych*, Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie ocen i zarządzania jakością otaczającego powietrza*, *II Politykę Ekologiczną Państwa* oraz „*Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, przenoszący założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej z 23 października 2000 r.

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu zmiany planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Streszczając tę część należy stwierdzić, co następuje:

- Nowymi punktowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy produkcyjno-usługowej. Planowane jest również jedno nowe źródło liniowe w postaci drogi lokalnej KD-L. Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego i jakość powietrza atmosferycznego.
- Realizacja ustaleń planu uniemożliwi mieszanie funkcji produkcyjnej, dla której nie definiuje się wymagań akustycznych w środowisku, z funkcjami lub obiektami, objętymi ochroną akustyczną.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do znaczących zmian krajobrazu. Krajobraz, na dużej części analizowanego obszaru, z otwartego zmieni się w zamknięty, przekształcony antropogenicznie.
- Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania będą miały znaczący wpływ na powierzchnię ziemi, rzeźbę oraz warunki podłoża, szczególnie w miejscach lokalizacji budynków, dojazdów, dojazdów i miejsc postojowych dla samochodów.
- Na terenie P/U degradacji ulegną chronione przepisami prawa gleby, zaliczone do klasy bonitacyjnej IIIb.
- Rozwiązania zmiany planu miejscowego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem ściekami przemysłowymi lub bytowymi, dopiero po realizacji sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej.
- Ustalenia planu w istotny sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez zbiorowiska roślinne. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska związane z polami uprawnymi, mające niewielką wartość przyrodniczą.
- Nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie zmiany planu miejscowego.
- Nie przewiduje się, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach planu zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem w wyniku realizacji jego ustaleń.

- Ustalenia planu w odpowiedni sposób chronią tereny dostępne dla ludności przed ponadnormatywnymi polami elektromagnetycznymi związanymi z istniejącą linią elektroenergetyczną 110 kV.

W piątej części uznano, że w projekcie planu zaproponowano optymalne rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, przy założeniu, że priorytetem dla tego fragmentu gminy będzie dążenie do jak najszybszej realizacji kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. Stwierdzono również, że rozwiązania zaproponowane w analizowanym projekcie dla terenów P/U i KD-L są rozwiązaniami alternatywnymi w stosunku do ustalonych w obowiązującym na tym obszarze planie miejscowym z 2016 r.

W ostatniej części prognozy odniesiono się do przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu. Stwierdzono, że szczególnie istotne będzie monitorowanie jakości wód podziemnych, w szczególności w okresie poprzedzającym docelową realizację kanalizacji sanitarnej.

Sporządzenie i uchwalenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej) pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej o odpowiednich parametrach oraz jej właściwą obsługę komunikacyjną.

OŚWIADCZENIE*

do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej)

Oświadczam, że ja, niżej podpisany:

- 1) ukończyłem studia magisterskie na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na kierunku gospodarka przestrzenna;
- 2) posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach związanych z przygotowaniem kilkudziesięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

.....
Marcin Piernikowski

* Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.